

Strzelce Opolskie

Urząd Miejski w Strzelcach Opolskich  
47-100 Strzelce Opolskie, Pl. Myśliwca 1  
tel. (077) 404 93 00 do 06  
fax (077) 461 22 88, (077) 461 44 22  
[www.strzelceopolskie.pl](http://www.strzelceopolskie.pl)  
[um@strzelceopolskie.pl](mailto:um@strzelceopolskie.pl)





Zapraszamy do Strzelce Opolskich

3



Strzelce wczoraj

4



Strzelce dziś

6



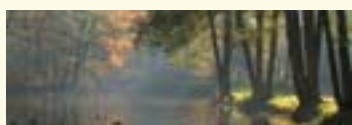
To warto zobaczyć

8



Tu się nie można nudzić

10



Park Miejski

12



Rezerваты przyrody

13



Nasze wioski

14



Przyjazna gmina

22



[www.strzelceopolskie.pl](http://www.strzelceopolskie.pl)

23



Europejska gmina

24

Strzelce są miastem otwartym i przyjaznym dla mieszkańców i gości. Dziś mieszka tu niepełna 20 tysięcy osób, a w całej gminie - ponad 33 tysiące. W skład gminy wchodzi 22 wioski oraz 5 sołectw w granicach miasta.

Większość naszych mieszkańców to ludzie młodzi. Z myślą o nich i kolejnych pokoleniach kształtujemy obecny i przyszły profil miasta. Chcemy, by tu właśnie znaleźli swoje miejsce na ziemi oraz perspektywę rozwoju zawodowego i społecznego. Bliskość dwóch ośrodków akademickich - Opola i Gliwic - to ułatwia.

Obszar gminy to dobry teren do uruchomienia inwestycji, zarówno ze względu na położenie, dogodne połączenia komunikacyjne, jak i lokalną politykę wobec przedsiębiorców.

Można tu robić dobre interesy i dobrze wypocząć. Miasto i okolice są atrakcyjne zarówno dla amatorów jazdy konnej, jak i miłośników przyrody oraz wędkarzy i myśliwych. Istniejące na naszym terenie nowoczesne obiekty sportowe i rekreacyjne zapewne usatysfakcjonują również miłośników aktywnego spędzania wolnego czasu.



Pomnik strzelca przed ratuszem symbolizuje dumną przeszłość miasta, a zarazem prawdopodobny rodowód jego nazwy. Jedną z hipotez głosi bowiem, iż w grodzie otoczonym przez zasobne w zwierzyńę lasy, doskonale do polowań, osiedlali się strzelcy (łowcy posługujący się łukami) z drużyn książąt opolskich.

Wykopaliska archeologiczne świadczą jednak o zasiedleniu tych terenów już w czasach kultury łużyckiej i wczesnej epoki brązu (9000-700 p.n.e.), ale miejscowość prawdopodobnie pochodzi z X-XII wieku.

Pierwsze wzmianki o niej pojawiają się w źródłach pisanych w I połowie

XIII w. - gród, w który przekształciła się osada targowa, nazwany jest w nich Strelci (1223). Szybki rozwój grodu związany był z jego usytuowaniem przy ważnych szlakach handlowych: w starożytności był to szlak bursztynowy i solny, w średniowieczu - hanzeatycki, prowadzący z Hamburga do Kijowa.

Kiedy nastąpiła lokacja miasta, dokładnie nie wiadomo. Być może doszło do niej w 1281 r., kiedy książę opolski Bolesław I odbudował gród, zniszczony w czasie najazdu Bolesława Wstydlwego. Lokacja na prawie niemieckim natomiast miała miejsce w XIV w.

Księstwo strzeleckie, powstałe po śmierci Bolesława I w 1313 r., otrzy-

mał jego syn Albert, który umocnił obwarowania miasta. W 1327 roku otoczone było ono murem z dwiema wieżami i fosą wypełnioną wodą, a od strony południowej - bagnami.

Do roku 1532 Strzelce należały do linii Piastów śląskich. Po śmierci Jana, ostatniego księcia opolskiego, ziemie księstwa raciborskiego i opolskiego przypadły margrabiemu Jerzemu brandenburskiemu, a po jego śmierci - synowi Jerzemu Fryderykowi.

Zanim Strzelce dostały się w ręce kolejnych rodów magnackich: Redernów, Promnitzów, Colonnów i Renardów, należały jeszcze do króla czeskiego Ferdynanda, a potem w latach 1551-1554 jako zastaw

najstarszy widok Strzelec, obraz z XVI w.



dzierzawny cesarza Ferdynanda - do królowej węgierskiej Izabeli.

Od średniowiecza w herbie Strzelc obok połowy orła piastowskiego, znajdowała się gałązka chmielu. Te ziemie słynęły z produkcji piwa, a znaczną część pól w Suchych Łanach nazywa-



strzelecki zamek

no ogrodem chmielowym. W samych Strzelcach istniało wówczas kilka domów z prawem warzenia piwa. W 1600 roku herb został zmieniony. Chmiel zastąpiła gałązka winorośli, coraz częściej tu wówczas uprawianej. W takim kształcie herb przetrwał do dziś.

Historia miasta obfitowała w dramatyczne momenty. Wielokrotnie wydawało się, że już nie podźwignie się ze zniszczeń i strat. Odradzało się jednak na nowo.

Tak było i po zdziesiątkowaniu przez zarazę w latach 1572 - 85 i w roku 1680 oraz po spłądrowaniu Strzelc przez Szwedów (1627) w czasie wojny trzydziestoletniej, a także po niezliczonych pożarach, z których najgroźniejsze nastąpiły w latach 1592, 1754, 1826 i 1827.

Równie dramatycznych zwrotów nie brakowało w życiu gospodarczym miasta. Wzloty przeplatały się z porażkami. Pomyślny rozwój, zwłaszcza w XVI w., zahamowała w następnym stuleciu wojna trzydziestoletnia, w wyniku której znacznie zmniejszyło się zaludnienie Strzelc.

Siedmioletnia wojna o Śląsk pomiędzy austriacką cesarzową Marią Teresą a Prusami spowodowała m.in. że wojska pruskie zajęły Strzelce w 1741 r. Ponowny okres krótkotrwałego ożywienia gospodarczego nastąpił w I połowie XVIII wieku, ale też nie trwał długo: Strzelce poniosły duże straty w pożarze w 1754 r.

W długi miasto popadło w czasie wojny prusko-francuskiej, z powodu nałożonej na nie kontrybucji. O złej sytuacji finansowej Strzelc może świadczyć fakt, iż w 1877 r. burmistrz nie był w stanie wypłacić urzędnikom pensji, mimo prowadzonej przez magistrat oszczędnej polityki ekonomicznej. Niemniej to w II połowie XIX w. nastąpił rozwój przemysłu i rzemiosła, a także samego miasta. Powstało wiele nowych instytucji, miejska infrastruktura wzbogaciła się m.in. o gazownię; wtedy też uruchomiono linię kolejową Opole - Strzelce - Bytom (1880 r.), rozbudowaną o połączenia z innymi miejscowościami w 1912 roku. Kolejny kryzys gospodarczy dotknął Strzelce po I wojnie światowej. Miasto przetrwało wszystko, także nieomal unicestwienie po II wojnie światowej.

W styczniu 1945 r. wojska sowieckie weszły do prawie pustego miasta. Kilka dni później żołnierze zamordowali kilkunastu mieszkańców, m.in. proboszcza ks. Karla Lange, a potem miasto spalił. Zniszczenia objęły ponad 75% zasobów mieszkaniowych, infrastruktury oraz potencjału przemysłowego. Ponownie jednak Strzelce zostały odbudowane, jak wielokrotnie zdarzało się to już wcześniej na przestrzeni wieków.

Dziś Strzelce Opolskie rozwijają się dynamicznie. Miasto nie zapomina jednak o swojej przeszłości.

ulica Szkolna - lata 20. XX w., dziś Ludowa



Ludzie młodzi stanowią większość naszych mieszkańców. Chcemy, by dla nich Strzelce stały się miejscem, z którym zwiążą swoje dalsze, dojrzałe już losy. Muszą tu jednak znaleźć perspektywy na godne i wygodne życie oraz karierę zawodową. To cel naszych działań.

Dbamy o zapewnienie edukacji na wysokim poziomie, o tworzenie warunków dla rozwoju inicjatyw przez najbardziej przedsiębiorczych, o otoczenie opieką socjalną tych, którzy tego potrzebują.

Staramy się, by życie w gminie było coraz łatwiejsze.



pomnik strzelca



tylko 6 km od A4



ulica Krakowska



miasto ludzi młodych



kamieniczki w Rynku



Dni Ziemi Strzeleckiej







ratusz nocą

Służą temu m.in. spełniająca unijne standardy infrastruktura komunalna oraz nowoczesne obiekty rekreacyjne. Na terenie miasta wybudowana została hala widowiskowo - sportowa z widownią na ok. 700 miejsc. Umożliwia to organizowanie w niej różnego rodzaju imprez sportowych i kulturalnych o ponadlokalnym charakterze.

Społeczność Gminy Strzelce Opolskie jest społecznością ludzi niezmiernie otwartych na kontakty zagraniczne. Wynika to z doświadczeń historycznych oraz wychowania w duchu tolerancji i głębokiego poszanowania dla: innych nacji, wyznań i kultur.



osiedle Piastów Śląskich



nowa hala sportowa



liceum ma ponad 150 lat

widok na miasto - w tle Stary Browar



**W** naszym mieście jest wiele miejsc godnych uwagi. Naszych gości zapewne zainteresują liczne zabytki architektury, przede wszystkim sakralnej. W innych miejscowościach gminy - zakątki urzekające krajobrazem czy niepowtarzalnym klimatem.

Najstarszym zabytkiem w Strzelcach, zachowanym niemal w niezmiennym od chwili powstania formie, jest drewniany kościółek pw. św. Barbary, wzmiankowany w 1505 r., odbudowany w latach 1683 - 1690 przez cieślę Jana Brychcego. Po roku 1720 był kilkakrotnie odnawiany. W roku 2006 odrestaurowany został jego ołtarz, dach i drewniane ściany.

Kościół pw. św. Wawrzyńca należy datować przed 1290 r., kiedy to odnotowany został pierwszy znany proboszcz strzelecki Mikołaj, również notariusz księcia opolskiego Bolesława I. W latach 1575-1629 kościół był w ręku protestantów. Obecna neobarokowa świątynia wzniesiona została w latach 1904 - 1907 przez architekta Georga Goldenpferninga w miejscu poprzedniej - barokowej z 1724 r.

Baszta obronna obok kościoła św. Wawrzyńca to pozostałość średnio-wiecznego obwarowania miasta. Datowana jest na wiek XV, a przebudowana została na dzwonnice kościelną na przełomie XVII i XVIII wieku.

Dzisiejszy kościół Bożego Ciała wybudowany został jako świątynia ewangelicka w latach 1825-26, natomiast wieża

kościelna pochodzi z ok. 1888 roku. Społeczność katolicka przejęła kościół w 1982 r., a w latach 1982-85 dokonano jego całkowitego remontu.

Wzmianki o strzeleckim zamku pochodzą z początku XIV wieku. W latach 1562 - 1595 został gruntownie przebudowany przez Redernów. Zatracił jednak swój stylowy charakter po przebudowie przez hr. Andrzeja Marię Renarda w połowie XIX wieku. Wybudowano wówczas wieżę zamkową oraz część przyległych zabudowań do zamku.

Ostatnimi jego właścicielami - w okresie międzywojennym - był ród hrabiów Castell zu Castell. Zamek został zniszczony całkowicie pod koniec stycznia 1945 r., kiedy został spalony wraz z miastem przez żołnierzy radzieckich.

Masztalarnia usytuowana w obrębie parku pochodzącego z lat 30. XIX wieku to jedyna pozostałość po kilku stadninach koni arabskich w dobrach hr. Andrzeja Renarda. W Strzelcach trzymał 50 koni, w tym sprowadzane z Anglii ogiery pełnej krwi. Wielokrotnie wygrywały na torach wyścigowych całej Europy. Dziś dawna masztalarnia to Biała Sala, miejsce spotkań biznesowych i towarzyskich.

Dzisiejszy ratusz to budowla powstała w latach 1844 - 1846 wg planów budowniczego Rocha. Wszystkie istniejące wcześniej, a pierwszy ratusz strzelecki wspomniany był już w 1581 roku, dzieliły losy miasta - wielokrotnie doszczętnie płonęły w pożarach, niszczących Strzelce. Wieża ratusza jest obecnie restaurowana.



plaskorzeźba na kościele św. Wawrzyńca

kościół św. Wawrzyńca





baszta obronna



kościół pw. Bożego Ciała



strzelecki ratusz



wieża ciśnien z 1905 r.



dawna masztalarnia

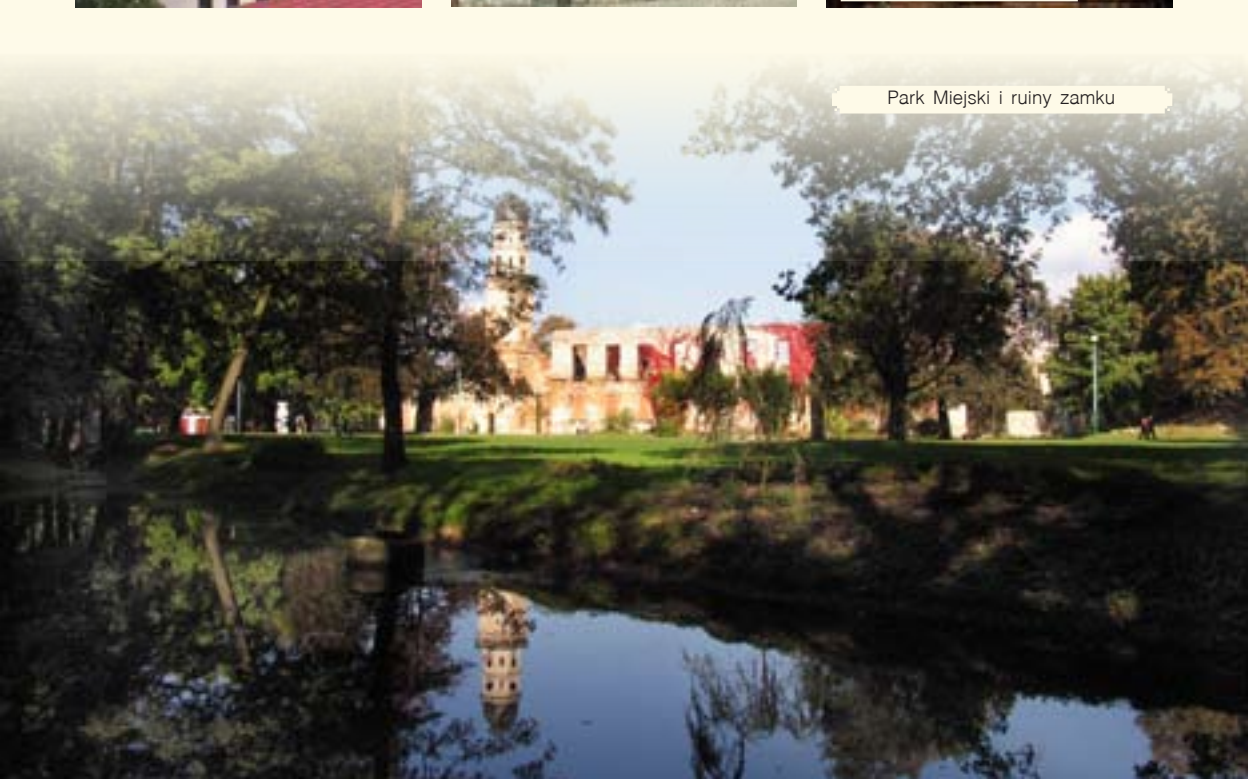


szkoła z 1899 r.



kościół pw. św. Barbary

Park Miejski i ruiny zamku



**W**ieloletnia i różnorodność organizowanych na terenie naszej gminy imprez kulturalnych oraz doskonałe warunki do uprawiania sportów i czynnej rekreacji w mieście i okolicach sprawiają, że tu naprawdę nie można się nudzić. I to bez względu na porę roku, wiek i rodzaj zainteresowań. Są tu doskonałe warunki do uprawiania wędkarstwa, myślistwa, wycieczek pieszych i rowerowych. Miłośnicy mocnych wrażeń mogą uprawiać moto- i paralotniarstwo, jazdę konną, grę w paint ball lub toczyć walki rycerskie.

W każdym niemal sołectwie działają zespoły muzyczne, taneczne czy teatralne. Wyjątkową wagę przywiązuje się u nas do kultywowania regionalnych tradycji i zwyczajów. Wśród nich na szczególne zainteresowanie zasługują doroczne dożynki organizowane w każdym z sołectw, z nieodłącznymi koronami żniwnymi, w których przygotowanie angażują się niemal wszyscy mieszkańcy miejscowości. Wieloletnią tradycję mają czerwcowe Dni Ziemi Strzeleckiej. Nie brak jednak wielu innych ważkich pod względem artystycznym czy sportowym imprez o charakterze ponadlokalnym. Do nich należą: międzynarodowe plenery malarskie i rzeźbiarskie, festiwal amatorskich teatrów lalek, Bieg Strzelca i Sylwestrowy, liczne koncerty czy Jarmark Bożonarodzeniowy.

Wszystkie przyciągają wielu gości, także z zagranicy. A miejsc, gdzie warto zajrzeć nie tylko na chwilę jest coraz więcej. Najnowsze to stary strzelecki browar, odrestaurowany i zaadaptowany na wielofunkcyjne centrum rekreacyjne.



strzelecki basen



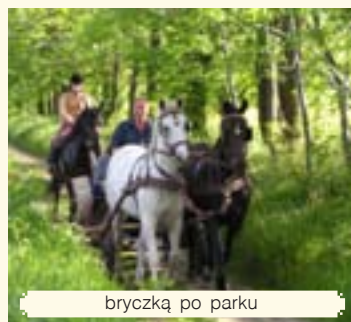
happening



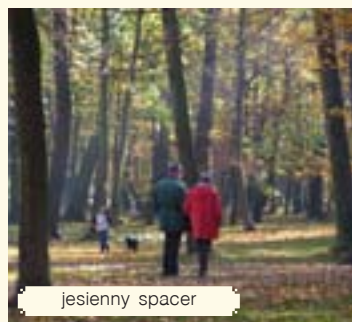
raj dla cyklistów



plener malarski



bryczką po parku



jesienny spacer

dożynki gminne





gala boksu



górką Kasztanowa



turniej rycerski



turniej siatkówki



The Structura



zespół taneczny Klik



bieg przełajowy



jasełka na scenie Domu Kultury



kompleks sportowy



jeden z wielu koncertów

Rybacówka

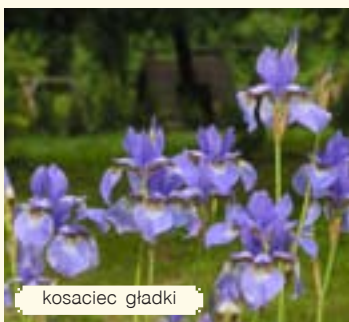


**T**worzenie strzeleckiego parku, wzorowanego na angielskich, zajęło hr. Andrzejowi Renardowi, a właściwie jego ogrodnikowi Schmidtowi, ponad 30 lat. Jego powstanie datuje się na rok 1832. Od strony miasta park otoczony był kamiennym murem, natomiast od strony południowej przechodził w naturalny rolniczy krajobraz z aleją lipowa, prowadzącą do wieży Ischl. Do dziś strzelecki park należy do największych i najpiękniejszych na Opolszczyźnie, mimo jego rozdzielenia drogą wojewódzką (ulicą Kozielską) na dwie odrębne części - Mały i Duży Park.

W pierwotnym parku utworzono stawy, wytyczono wiele łączących je kanałów, nad którymi wzniesiono kamienne mostki. Powstały wówczas liczne budowle parkowe: oranżeria, ananasarnia, mauzoleum, świątynia w stylu greckim, a posągi dodawały ostatecznego blasku. Unikatowe okazy starych drzew sprowadzano nawet z bardzo odległych miejsc. Dziś dawna świetność to wspomnienie, a jednak park ciągle jest jednym z magicznych miejsc. Można tu podziwiać trzystuletnie cisy, a wśród innych okazów na uwagę zasługują: biała topola, daglezja, miłorzęby, platany klonolistne, srebrny klon, dęby i kasztanowce, czy wspaniałe tulipanowce amerykańskie. Szczegółowa inwentaryzacja parkowych drzew i krzewów przeprowadzona w roku 2003 zapoczątkowała rewitalizację strzeleckiego parku.



tulipanowiec amerykański



kosaciec gładki



jeden z parkowych stawów

Park Miejski jesienią

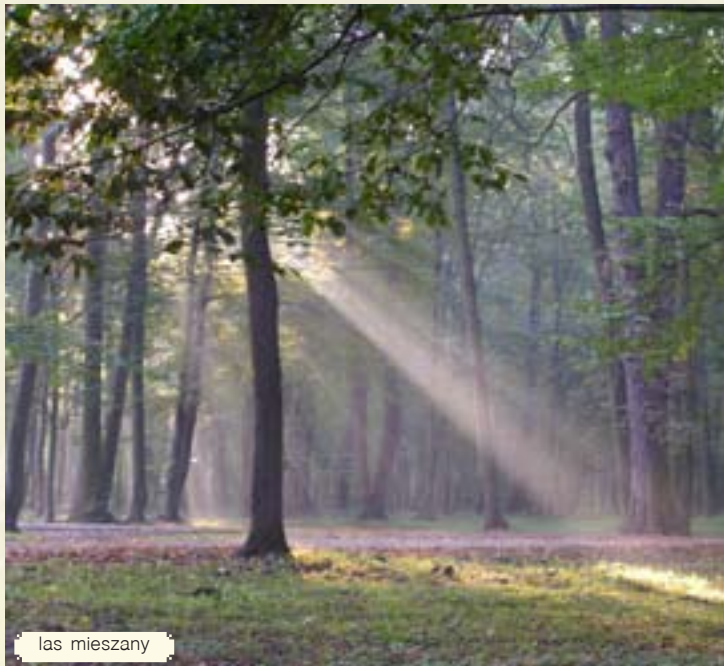


## PŁUŻNICA

Usytuowany we wschodniej części gminy, pomiędzy Centawą a miejscowością Płużnica, rezerwat częściowy o powierzchni 3,17 ha utworzony został w 1957 roku.

Celem tej decyzji było zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego o charakterze naturalnym, jaki porastał okoliczne tereny.

Przedmiotem ochrony jest las mieszany z udziałem: buka, sosny, świerka, grabu i dębu szypułkowego. Przeciętny wiek drzew dochodzi do 160 lat, jednak spotyka się tu i znacznie starsze okazy.



las mieszany

## LIGOTA DOLNA

To ścisły rezerwat florystyczny, znajdujący się w obrębie Parku Krajobrazowego Góry św. Anny. Utworzony został w 1959 roku na obszarze 4,9 ha na zboczu Góry Chełmskiej.

Przedmiotem ochrony są rośliny kserotermiczne i ciepłolubne zarośla ze stanowiskami licznych gatunków chronionych i rzadkich. Jego głównym walorem jest urozmaicona rzeźba terenu ze skalistymi urwiskami i wychodniami wapieni. Prawdziwymi roślinnymi „rarytasami” są rozchodnik biały, osty i sześciorzędowy, len austriacki - typowy gatunek stepowy, bardzo rzadki w Polsce, czosnek skalny, szparag lekarski oraz niezwy-

kle rzadka ożanka pierzastosieczna. W strefie ochronnej rośnie kwiat typowo górski - dziewięciśń bezłodygowy. Bytuje tu mnóstwo owadów, szczególnie motyli. Liczba samych tylko motyli większych (*Macrolepidoptera*) sięga 600 gatunków.



dziewięciśń bezłodygowy



rusałka pawik

## TĘCZYŃÓW

Rezerwat utworzony w 2000 roku na powierzchni 31,37 ha. Trafić możemy do niego, kierując się na zachód od miejscowości Szymiszów.

Jego teren porasta ok. 140-letni drzewostan bukowy. Miejscami występują lipy i sosny. We florze na uwagę zasługują gatunki górskie, np. narzeczni-ca szerokolistna i przytulia okrągłolistna (należąca, podobnie jak i czerniec gronkowy do roślin z tzw. czerwonej listy) oraz ciepłolubne np. ciemnyżuk białokwiatowy, rośliny chronione: storczykowate - buławnik czerwony i wielkokwiatowy oraz gnieźnik leśny, lilia złotogłów, podkolan biały. Jedynymi zaobserwowanymi tu płazami są żaby

trawne i ropuchy szare. Z gatunków chronionych gadów spotykane są: jaszczurka żyworodna, zwinka i padalec.

Z przedstawicieli gatunków ptaków chronionych występują tu m.in. puszczyki, dzięcioły, kruki i grubodzioby.



ropucha szara



buławnik czerwony

## BŁOTNICA STRZELECKA

Dawne dobra rycerskie wspomniane już w 1240 r., przekształcone zostały w 1754 r. w majorat przez ówczesnego właściciela Karla Fryderyka von Wehner. Od roku 1851 posiadłości należały do rodziny Posadowskich i pozostały w ich posiadaniu do II wojny światowej. Pamiątką tych czasów jest zachowany na terenie przypałacowego parku grobowiec rodziny Posadowskich-Wehner.

Najwspanialszym zabytkiem Błotnicy jest otoczony parkiem XIX-wieczny neoklasycyźny pałac, wzniesiony w okresie największej prosperity majątku. Jego obszar dziś obejmuje ponad 6 hektarów, a podziwiać w nim można wiele rzadkich okazów drzew. W pałacu w dniach 20-23 maja 1921 r. rezydowała Naczelną Komenda Wojsk Powstańczych. Od 1946 r. pałac stał się siedzibą prężnie działającego Uniwersytetu Ludowego. Od kilku lat organizowane są tu plenery malarskie i rzeźbiarskie, na które chętnie przyjeżdżają artyści z kraju i zagranicy.

Miejsce to jest warte odwiedzin, zwłaszcza w czerwcu, gdy odbywa się tu *Noc Świętojańska*.



## BRZEZINA

Nazwa miejscowości należy do nazw topograficznych – wywodzi się od słów *brzoza*, *brzozowy zagajnik*. Najstarsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z 1223 r., gdzie nazwa pojawia się w formie *Bresini*.

W 1770 roku stanowiła własność rodu Colonnów. Potem stała się własnością hrabiego Andrzeja Renarda.

W obrębie wsi funkcjonowały dwa folwarki: Brzezina i Kaczorownia. Folwark Brzezina został założony w 1710 roku przez hr. Gustawa Colonnę.

Niegdyś Brzezina stanowiła osobną gminę, co potwierdza jej pieczęć - z lejącym bażantem oraz dwoma świerkami. Potem jednak organizacja administracyjna uległa zmianie. Już za czasów niemieckich do Strzelca włączone zostały odrębne dawniej gminy wiejskie, zarówno pobliskie, jak i dość odległe, a wśród nich – Brzezina. Pierwszego stycznia 1962 roku z granic miasta wyłączono Brzezinę i włączono ją do innej jednostki administracyjnej - gromady Strzelce Opolskie.



## GRODZISKO

To jedna z najstarszych osad Ziemi Strzeleckiej, na co wskazują znaleziska archeologiczne z okresu neolitu (4200-1700 r. p.n.e.). Zapewne już w okresie wczesnego średniowiecza usytuowany był tu gród, do czego nawiązuje nazwa, oznaczająca *gród zniszczony*.

Niewiele wiemy o dziejach miejscowości. Pierwsza wzmianka o niej pochodzi z 1429 roku, kiedy wspomina się w niej kościół filialny parafii Rozmierz. Miejscowość początkowo stanowiła własność Mitzko von Gaschowitz, potem należała do księstwa opolskiego, którego losy stały się również jej udziałem. W 1562 r. cesarz Ferdynand I oddał Grodzisko w dzierżawę Janowi Korkorowi von Kamenz, 13 lat później kupił wieś za 25000 talarów Jerzy von Redern, a w 1665 r. - hr. Gustaw von Colonna. Pod koniec XVIII w. trafiła w ręce rodu Strachwitzów, w których pozostawała do 1945 roku.

Kościółek parafialny pw. św. Katarzyny wspomniany już w 1516 r. posiadał dwa ołtarze boczne: jeden poświęcony św. Walentemu, drugi św. Marii Magdaleny. Obecny kościół pochodzi z 1812 roku, w 1924 r. dobudowano zakrystię i kaplicę od strony północnej.





## DZIEWKOWICE

Od zarania swych dziejów związane były z parafią Jemielnica, mimo że wieś stanowiła własność książąt strzeleckich. Nazwa wsi wywodzi się od staropolskiego słowa *dziewka* – dziewczyna lub przezwiska. W niektórych źródłach przytacza się legendę o sprowadzaniu przez hrabiego do tutejszego folwarku młodych pracownic z Galicji - tym dziewczynom wieś miała zawdzięczać swoje miano. Nieco romantyczna legenda niewiele ma wspólnego z rzeczywistością. Książę Albert sprzedał wieś w 1361 r. rycarzowi Hanlinusowi ze Strzelec. Rok później kupił ją Mikołaj Gaszowiec. W kolejnych stuleciach wielokrotnie wieś była sprzedawana, stanowiła też przedmiot sporów i zastawów, zwłaszcza w XVIII wieku. Z wcześniejszych dziejów na uwagę zasługuje fakt, że w latach 1604-1628 nie odnotowano żadnego chrztu dziecka z Dziewkowic, co może świadczyć o tym, że w tym okresie wieś była protestancka. Za to w 1685 r. przystąpiło do komunii w kościele w Jemielnicy 128 parafian z Dziewkowic. Na tej podstawie można szacować, że wieś liczyła wówczas ok. 167 mieszkańców.

W 1682 r. hrabia Gustaw Colonna kupił od Jarosława Strela „Dziewkowice razem z prastarą siedzibą rycerską oraz lasem zwanym *Oborą*, folwarkiem przy drodze ze Strzelec do Toszka i 6 poddanyimi wraz z dziećmi”.

Starania o budowę własnego kościoła we wsi trwały już w latach 30. XX wieku. Ostatecznie doszło do tego znacz-



nie później – w latach 1972-76. Parafię utworzył 13.VI.1980 r. bp A. Nossol, wydzielając ją z parafii Jemielnica. Mieszkańcy wsi są bardzo aktywni. Z ich inicjatywy reaktywowano LKS oraz utworzona została orkiestra dęta, która nawiązała współpracę z orkiestrą ze Szwajcarii. Doroczne imprezy to m.in.: Barbórka, Dzień Świętego Marcina, zawody wędkarskie i sportowe. W roku 2005 sołectwo brało udział w konkursie Piękna Wieś Opolska.



## KADŁUB

To dwa sołectwa - Kadłub Piec i Kadłub Wieś. Nazwa wioski pochodzi od wyrazu *kadłub* - wydrążony pień drzewa, służący jako ocembrowanie studni lub jako naczynie do przechowywania zboża.

Pierwsza zachowana w dokumentach wzmianka pochodzi z 1375 roku.

Kolejny raz wspomniany jest w 1429 roku, kiedy właściciel Grodziska i okolicznych wiosek Mitzko von Gaschowitz podzielił swoje dobra pomiędzy trzech synów: Krzysztofa, Piotra i Bartłomieja. Wioska w 1665 r. stała się własnością Colonnów, potem trafiła w ręce rodu von Tenczin, a następnie Strachwitzów. Stanowiła ich własność do II wojny światowej.

Mieszkańcy Kadłuba na przestrzeni dziejów doświadczani byli różnymi klęskami: powodziami, pożarami, a także zarazą cholery w 1873 r. Zmarłych chowano najpierw na cmentarzu w Grodzisku, potem na wzgórzu pod lasem, do dziś nazywanym *Choleraberg*. Ponowne zagrożenie epidemią tej choroby pojawiło się w II połowie XIX w. To wówczas podobno mieszkańcy wsi przypomnieli sobie o ołtarzu z wizerunkiem św. Walentego (chroniącego od chorób) w ich kościele w Grodzisku, a kult świętego ponownie tu rozkwitł. Od tamtej pory dzień 14 lutego każdego roku jest prawdziwym świętem w Kadłubie, Grodzisku i w całej okolicy.

Gdyby nie zaangażowanie mieszkańców w sprawy swojego sołectwa, zabrakłoby tu wielu obiektów, m.in. hali sportowej czy odnowionego Domu Strażaka. W 2006 roku w konkursie Piękna Wieś Opolska uzyskała III miejsce w kategorii *Najlepszy projekt odnowy wsi*.



## JĘDRYNIE

Wies powstała prawdopodobnie w XV wieku. Nazwa pochodzi od imienia *Jędra*, będącego zdrobnieniem *Jędrzej* (Andrzej) i oznaczała jego własność.

Pierwsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z 1528 roku, kiedy pojawia się pod nazwą *Gendrynia*, w 1531 roku pojawia się nazwa *Yedzrinia*.

W 1930 r. w domu Antoniego Grobelusa powstała pierwsza w powiecie polska szkoła prywatna, która działała do maja 1939 roku.

We wsi znajduje się kaplica Matki Boskiej Fatimskiej wybudowana w latach 1983 - 1984 oraz kamienny krzyż z 1902 r.

Przez stulecia wieś była włączona administracyjnie do Rozmierki, dopiero po 1945 roku powstało osobne sołectwo. Jest to najmniejsze sołectwo w gminie Strzelce Opolskie. Jego mieszkańcy należą do parafii Rozmierz.

Sianie zboża w kształcie serca z krzyżem, prezentowane na zdjęciu obok, to oryginalna, kultywowana od lat przez mieszkańców tej wsi tradycja, zwyczaj niespotykany gdzie indziej.

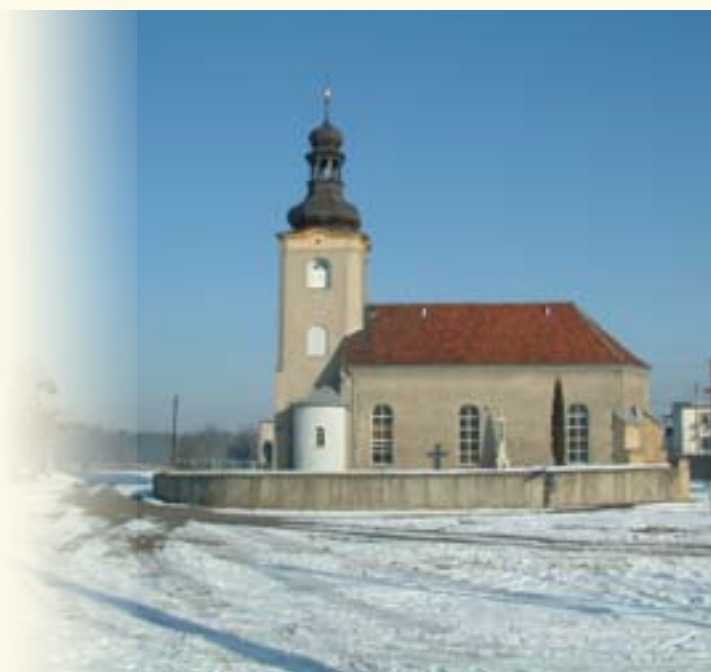


## KALINÓW

Dawne dobra rycerskie, których nazwa pojawia się po raz pierwszy w 1393 r. wraz z nazwiskiem strzeleckiego sędziego ziemskiego - rycerza Gayke von Kalinow. W 1447 r. miejscowość widnieje w rejestrze poboru świętopietrza, co świadczy o istnieniu tam parafii. Nie wiadomo, kiedy kościół powstał, ale po roku 1700, gdy na cholere zmarło wielu mieszkańców tej miejscowości, parafią została leżąca obok Wysoka.

Od początku XV w. wieś należała do rodziny Zwoyskich, potem do rodów Strzela i Kalinowskich. W 1833 r. liczący 2400 morgów Kalinów od hr. Andrzeja Renarda kupił Franz von Zawadzki. Po jego śmierci majątek przejęła jego żona Barbara.

Na terenie parku, usytuowanego w środkowej części wsi, znajdował się niegdyś pałac, który całkowicie został zniszczony w czasie powstań śląskich. Do dziś zachowała się jedynie zabytkowa zabudowa folwarczna wraz ze spichlerzem pochodząca z połowy XIX wieku. Stan drzewostanu, jak i samego parku niewiele zachował z dawnego wyglądu - jest bardzo zniszczony.



## KALINOWICE

Nazwa tej miejscowości, podobnie jak Kalinowa, pochodzi prawdopodobnie od nazwiska (przezwiseka) *Kalina*. Według innych źródeł to nazwa topograficzna, pochodząca od krzewu - *kalina*.

Wspomniane po raz pierwszy w 1538 roku w zapisie dotyczącym sprzedaży Janowi Gwoździowi pola położonego w Poznowicach przez Jana, sołtysa z *Maleho Kalnowcze*.

Od najdawniejszych czasów w posiadaniu rodziny Kalinowskich. Sprzedane w 1789 roku rodzinie Gaszynów, od 1819 należały do rodziny von Gronow. Dominium było szeroko znane, również poza Śląskiem, jako wzorowe.

Park podworski w Kalinowicach znajduje się w rejonie Parku Krajobrazowego Góra św. Anny. Najprawdopodobniej powstał w pierwszej połowie XIX wieku. Jego teren przecinały liczne alejki i ścieżki spacerowe, otaczające serpentykami spacerowe zakątki. Drzewostan tworzą głównie gatunki liściaste. W północno-zachodniej czę-

ści parku zachował się duży staw, do którego niegdyś doprowadzana była woda ze źródła. Dziś kanał wodny jest zasypany, a staw wypełnia woda opadowa. Park zatracił swoją dawną świetność. Z jej czasów przetrwały do dziś: aleja 48 lip, ciągnąca się wzdłuż ulicy Wiejskiej, a prowadząca niegdyś do siedziby właścicieli posiadłości oraz dwa egzotyczne drzewa (miłorząb dwuklapowy i platan klonolistny), obydwa o wymiarach pomnikowych. Obecnie trwają prace przy renowacji zabytkowego parku.

Pomnikiem przyrody jest ok. 400-letni dąb szypułkowy, rosnący na skrzyżowaniu ulic Przeskok i Wiejskiej.

Dzięki aktywności mieszkańców wsi było przedszkole zostało zaadaptowane na świetlicę i remizę OSP dla niedawno powstałej jednostki.

Natomiast ciekawym i rzadkim zabytkiem starej sztuki drewnianej jest zachowany we wsi tzw. dzwonek zmarłych.



## NIWKI

Wioska powstała prawdopodobnie w XV wieku. Pierwsza wzmianka o niej pochodzi z 1531 roku, kiedy pojawia się w formie *Nywky*, potem z 1534 roku - *Niwki*. Nazwa pochodzi od wyrazu *niwka*, mała niwa, tj. ziemia uprawna, pole otoczone lasem, po wykarczowaniu. Miejscowość położona na zachód od Strzelec Opolskich.

Przez Niwki przebiega Szlak Powstańców Śląskich, prowadzący od Bytomia po Górę św. Anny.



## LIGOTA GÓRNA

To jedno z najmniejszych i najbardziej malowniczych sołectw w naszej gminie. Nazwa *Ligota* jest niezwykle popularna: występuje ona na Śląsku aż 40 razy, ale spotykana jest też często na Morawach. Słowo *Lgota* (ulga) - oznaczała wieś założoną na tzw. nowym pniu, wolną na określony czas od podatku.

Wieś *Ligota* w okolicy Strzelec wspomniana jest w roku 1443, a w postaci *Wirchna Ligotta* - w 1783 roku.

Nazwa miejscowości pojawia się, wraz z *Ligotą Dolną*, w dokumentach parafii św. Floriana w Wysokiej w roku 1689, kiedy jej właściciel hr. Ferdynand Otto von Gaschin kupił obie Ligoty za 7600 śląskich talarów od Jana Krzysztofa Chornberga. Wieś w kolejnych latach często przechodziła z rąk do rąk: była własnością m.in. K.L. Schimoinskiego i barona Gustawa Welczka, na krótko - w latach 1793-99 ponownie trafiła do rodu Gaszynów, by wreszcie na dłużej stać się własnością przybyłej z Meklemburgii rodziny oficerskiej von Thun. W roku 1927 wieś wraz z innymi dobrami wdowa po Janie von Thun sprzedała Prowincji Górnos Śląskiej w Opolu.



## LIGOTA DOLNA

Na południowo-wschodnim skraju wsi rozpostiera się rozległy płaskowyż, zwany *Kamienną Górą*. Jak głosi podanie, stał tu niegdyś zamek zajęty przez pewien czas przez rycerzy rozbójników, a przekształcony później przez właścicieli Ligoty w rezydencję pałacową. Na wierzchołku płaskowyżu stała zniszczona kaplica ze śladami krypty grobowej. Rozebrano ją dopiero w dwudziestolecu międzywojennym, kiedy przystosowano ten teren pod lotnisko szybowcowe. Rozpoczęło ono działalność w 1936 roku. Specyficzny tutejszy mikroklimat stwarzał niemal przez cały rok znakomite warunki do latania dla szybowców. Lotniskiem cywilnym szybko zainteresowało się wojsko. Po dwóch latach od uruchomienia stało się lotniskiem zapasowym dla bombowców Luftwaffe. Po drugiej wojnie światowej władze odradzającego się lotnictwa polskiego na terenie lotniska w Ligocie postanowiły zorganizować pierwszą w kraju szkołę pilotów.

Stało się to już w 1946 roku. Latano wtedy na samolotach ocalonych z wojny. Szkołę zamknięto w 1950 roku.

Grupa liderów Odnowy Wsi, programu, do którego sołectwo przystąpiło w 2004 roku postanowiła wrócić do tradycji lotniczej sprzed lat.

Na terenie miejscowości usytuowanych jest kilka pieców do wypalania wapna, z czego *Ligota* słynęła w przeszłości. Na jednym z nich widnieją skrzydła Ikara, upamiętniające tragiczną śmierć jednego z lotników.



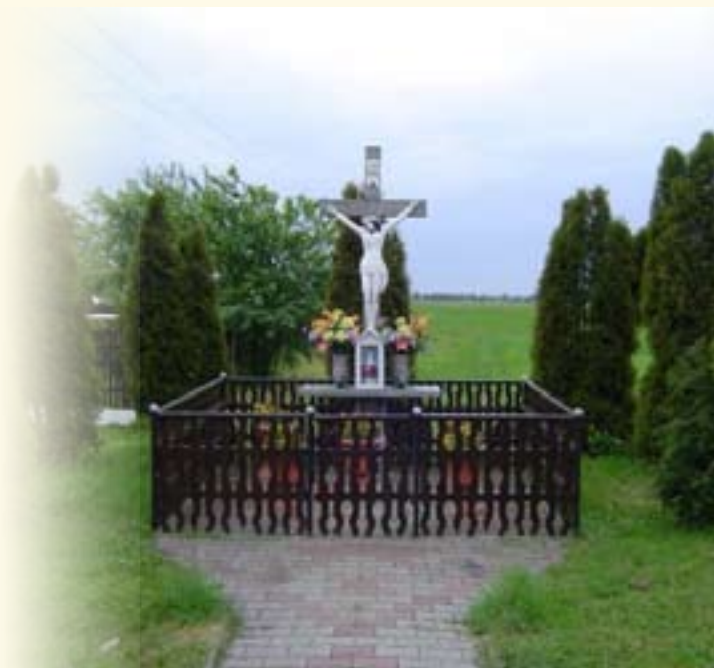
## OSIEK

Należy do najstarszych miejscowości w gminie Strzelce Opolskie. Już w okresie wczesnego średniowiecza, prawdopodobnie w X wieku, znajdował się tu gród.

Nazwa wsi wywodzi się od wyrazu *osiek* oznaczającego miejsce z warownią leśną utworzoną z pni drzew. Las *Osseg* (taka też była pisownia miejscowości) należał w I połowie XIII w. do rycerza Adama z Kokorza. W 1824 r. w pobliżu wsi założono kolonię *Carlsthal* (*dolina Karola*). 14 sierpnia 2003 roku mieszkańcy wsi najdotkliwiej w całej gminie Strzelce Opolskie przeżyli przejście trąby powietrznej, a straty szacowano na setki tysięcy złotych. Polamane drzewa, zniszczone dachy wielu domów i same budynki, zerwane linie energetyczne i telefoniczne - to opis ówczesnych zniszczeń. Na szczęście żaden z mieszkańców nie odniósł obrażeń.

W 2004 roku sołectwo przystąpiło do programu Odnowy Wsi.

Mieszkańcy chętnie angażują się w prace na rzecz własnej społeczności. W ramach czynów społecznych wybudowano nowe i wyremontowano stare chodniki wzdłuż ul. Strzeleckiej i Szkolnej, co roku utwardzane są tłuczniem drogi transportu rolnego.



## PLUŻNICA WIELKA

Nazwa wsi wywodzącej się od *pluga*, wzmiankowana jest po raz pierwszy w 1299 r., potem w 1302 r. w bulli papieża Bonifacego VIII, wymieniającej uposażenie dziesięcinami, w której pojawia się jako *Plusnitz maiori* obok *Plusnitz minori* (Plużniczki). Do ważniejszych wydarzeń w historii miejscowości należy zaraza cholery na przełomie XVIII i XIX w., która zdziesiątkowała mieszkańców. Ich miejsce zajęli nowi osadnicy z bliższych i odległych okolic.

Kolejna istotna data to rok 1854, kiedy do Teksasu wyemigrowała rodzina franciszkanina Leopolda Moczygemby, stając się za oceanem załączkiem pierwszej „śląskiej” parafii - Panna Maria. Listy stamtąd pisane przyczyniły się do wyjazdów do Ameryki kolejnych rodzin.

Z istniejącą do dziś we wsi karczmą wiąże się romantyczna legenda o garnku pełnym złotych monet, ukrytym w wewnętrznej ścianie, kominie lub piecu chlebowym. Tego skarbu do dziś nie udało się odnaleźć, za to prawdziwe skarby przyrodnicze można odnaleźć w pobliskim rezerwacie przyrody *Plużnica*.



## SZCZEPANEK

Wies oddalona zaledwie o 2 km od Strzelce Opolskich należy do odleglejszej parafii Jemielnica.

Nazwa, pochodząca od imienia Szczepan, wspomniana jest w roku 1723 jako *tan pola koło Czepanka*. W roku 1831 została tu założona kolonia pod nazwą *Stephanshain* (Stephanshayn).

Słynie z zabytkowego drewnianego kościółka pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny, przeniesionego tu w 1960 roku z Polskiej Nowej Wsi, gdzie został zbudowany w latach 1666-1668 jako kościół parafialny. Ołtarz główny i boczne z rzeźbami barokowymi pochodzą z XVIII w., obrazy barokowe pochodzą z przełomu XVIII/XIX wieku.

Podobnie jak w innych miejscowościach naszej gminy mieszkańcy biorą udział w czynach społecznych. Dzięki ich zaangażowaniu m.in. z byłej szkoły utworzono świetlicę.



## ROZMIERKA

Badania archeologiczne datują początki stałego osadnictwa na tym terenie na okres X-XII w., o czym świadczą liczne ułamki naczyń glinianych odnajdywane na polach w odległości ok. 1 km na zachód od środka miejscowości.

Istnieją dwie wersje pochodzenia nazwy wsi, podobnie jak Rozmierzy. Jedna wywodzi ją od imienia *Rozmir* (czes. Rosmir) lub Rozmier, inna od słowa *rozmierca*, *rozmiar* – ten, co rozmierza, mierniczy.

Wies leżąca przy starej drodze do Opoli wspomniana jest w dokumentach z 1413 roku. Początkowo stanowiła własność księcia na Niemodlinie. W 1539 r. jej właścicielem był Paul Nawoy, w 1575 roku - Piotr Strzeła z Obrowca. Kolejni właściciele to: w 1650 r. Johann Koschütski, posiadacz Kochcic i Lublińca, w 1685 - hr. Gustaw Colonna, a w 1832 roku przeszła w ręce rodu Strachwitzów.

Majątek ziemski z folwarkami Bulow i Schymonia obejmował obszar ok. 300 ha. Zabudowa zespołu dworskiego powstawała stopniowo na przestrzeni XIX wieku. Najstarszym obiektem jest dwór pochodzący z 1800 r. i spichlerz, najmłodszymi – obora i jałownik. Browar, obecnie przekształcony na dom mieszkalny, pochodzi z I połowy XIX wieku. Rozmierka była niegdyś samodzielną gminą, od 1945 r. jej siedziba mieściła się w Kadłubie, potem w Rozmierzy.

Mieszkańcy wioski w ramach czynu społecznego wyremontowali kapliczkę oraz rozbudowali obiekt sportowy wraz ze świetlicą. Wyremontowane zostały również chodniki wzdłuż ulic Strzeleckiej i Szkolnej.



## ROZMIERZ

Po raz pierwszy wzmiankowana jest jako *Lozymyrza Polska* w 1256 roku, ale ślady osadnictwa na tym terenie pochodzą sprzed 5000 lat.

Pierwszym znanym właścicielem wsi był rycerz Reinecius. W kolejnych stuleciach stanowiła własność rodów szlacheckich: Gaschowitz, Lambinowski, Nawoy, Redern, Strzeła-Chmelnik, Promnitz, Colonna, Peterswalde, Lagnasco, Tenczin, Wasek, Tillgner, Strachwitz.

W historii wsi było kilka dramatycznych momentów, jednak najtragiczniejszy okazał się pożar w 1733 roku, kiedy spłonęły niemal wszystkie zbudowania, z wyjątkiem kościoła, trzech domów i kilku stodół. W pożarze o 60 lat później spłonęły zabudowania młyńskie rodziny Brummer. W 1849 r. przez wioskę przeszła potężna burza gradowa, a grad osiągał wielkość orzecha włoskiego czy nawet małego jaja kurzego. Znamienne dla dziejów wioski było jednak zupełnie innego rodzaju wydarzenie, o pięć lat późniejsze.

To w 1854 roku pierwsi mieszkańcy Rozmierzy wyjechali w poszukiwaniu lepszego bytu za ocean. Osiedlili się w Teksasie, stając się „ojcami założycielami” miasteczka Bandera. W ciągu następnych 50 lat wyemigrowało za chlebem około 100 osób. Kolejni emigranci ruszyli stąd po 1945 roku, wyjeżdżając do Niemiec, ale największa fala wyjazdów w tamtym kierunku ruszyła pod koniec lat 80. XX wieku.

Więzi z rodzinną miejscowością jednak przetrwały. Wielu dawnych mieszkańców Rozmierzy i ich potomków spotkało się na uroczystości jubileuszu 750-lecia wsi, w czerwcu 2006 roku.

Do grona najznamienitszych postaci wywodzących się prawdopodobnie z tej wsi należy Piotr Gaszowiec, zw. *Petrus Strzelec* (ok. 1430-74) - astronom, astrolog, lekarz, w latach 1464-65 i 1470 rektor Akademii Krakowskiej; nadworny lekarz Kazimierza Jagiellończyka; opracował sposoby użycia tablic astronomicznych obliczonych dla południka krakowskiego oraz kodeks medyczny i astronomiczny.



## ROŻNIĄTÓW

*Rosinatu* pierwszy raz wymieniony jest w bulli papieskiej w 1302 r. jako wieś stanowiąca własność cystersów w Jemielnicy. Prawdopodobnie, że opactwu przekazał ją w II połowie XIII w., wraz z samą Jemielnicą i innymi wsiami, Adam z Kokorza. W dobrach cystersów wieś znajdowała się aż do rozwiązania klasztoru w 1810 roku, z wyjątkiem okresu przed rokiem 1562, kiedy na krótko została zastawiona przez opata Leonarda Tworzyjańskiego. W końcu klasztor wykupił zastaw.

Z miejscowością związane są dwie legendy. Jedna opowiada o kowalu pracującym w kuźni, mieszczącej się pod „górką kaplicową”. Ma on w odpowiednim momencie obudzić śpiących rycerzy, by wyzwolili całą Ziemię od ciemności. Druga wiąże się z miejscowym źródłem - świętym w czasach pogańskich, podobnie jak znajdujący się w pobliżu las dębowy.

Historyczną ciekawostką są natomiast spory o parafialną przynależność Rożniątowa. Jeden toczył się w 1369 r. między proboszczem Jemielnicy a plebanem ze Strzelec. Z kolei w XIX w. proponowano, by Rożniątów odłączyć od parafii strzeleckiej i przyłączyć do Szymiszowa, do czego wówczas jednak nie doszło.

Kolejną ciekawostką jest aresztowanie na 14 dni przez jemielnickiego opata starszyny dwóch wsi - Jemielnicy i Rożniątowa za odmowę zapłaty podwyższonego dwukrotnie czynszu.

Spory odchodzą w zapomnienie, znikają budowle. Kto dziś pamięta o rożniątowskim młynie? O tutejszej karczmie Szewkowskiej, w której w XVIII w. sprzedawano nie tylko piwo, produkowane przez jemielnickich cystersów, ale i inne trunki?

Zostaje za to historia i legendy.



## SZYMISZÓW

Pierwsza wzmianka o nim pojawia się w 1223 r., potem - w 1439 i 1441 r. Należał do dóbr rycerskich. O pierwszych właścicielach wioski niewiele wiadomo; ich nazwiska znane są dopiero od początku XVI w. Kolejno byli to rycerze: Jan, Mikołaj oraz Piotr Strzela-Chmelnik. W I połowie XVII w. wieś znajdowała się w rękach Wilhelma von Warlowskiego z Warlowa, któremu przypisuje się wzniesienie wczesnobarokowego pałacu (dziśszego Domu Pomocy Społecznej) i założenie wokół niego parku. Nieco wcześniej - w 1607 roku wybudowany został tu protestancki kościół, którego fundatorem był Jan Krzydłowski z Krzydłowic. Kilkanaście lat później (w 1620 r.) w krypcie kościoła została pochowana Barbara von Rechenberg, a na kamieniu nagrobnym umieszczono napis: *Memori esto annos nostros perennes - Pamiętaj, że nasze lata przemijają*. Nie wiadomo, co stało się z płytą nagrobną, ale inskrypcja jest ciągle aktualna. Kościół od 1700 r. znajduje się w ręku katolików. Powiększony w latach 1909-10 przez dodanie transeptu i prezbiterium z zakrystią. Pierwszym proboszczem samodzielnej szymiszowskiej parafii był ks. A. Skowroński (1894-96), wcześniej macierzystą parafią była parafia w Rozmierzy.

Od XVIII w. Szymiszów przechodził często z rąk do rąk. Wreszcie, po finansowej ruinie kolejnych właścicieli, co było udziałem wielu posiadaczy ziemskich w okresie wojen napoleońskich, dobra w Szymiszowie zostały wystawione na licytację. W 1832 roku od Ziemskiego Zakładu Kredytowego kupił je hr. Hiacynt Strachwitz. I w rękach tej rodziny pozostawały do czasów drugiej wojny światowej.

W II połowie XIX w., wraz z intensywnym rozwojem przemysłu, na Śląsku nastąpił znaczny wzrost ludności. Nie inaczej działo się w Szymiszowie, gdzie rozwijały się zakłady cementowe i wapiennicze. W samym tylko 1889 roku przybyło tu 600 nowych pracowników.

Miejscowość tworzą dwa sołectwa: Szymiszów Wieś i Szymiszów Osiedle.



## SUCHA

Pierwsza wzmianka o niej pojawia się w roku 1254, przy nazwisku świadka Egdiusa (Idziego) de Sucha. Ponieważ jednak ten dokument uznawany jest za falsyfikat, pewnym źródłem jest późniejszy o niespełna 50 lat, w którym wspomniany jest inny świadek - Sandco de Sucha. O parafii w tej wsi wspomina się natomiast w roku 1312. W średniowieczu wieś stanowiła własność rycerską. Na początku XVI w. Sucha miała dwóch właścicieli: jednym z nich był ród Strzelców. W drugiej połowie XVI w. Piotr Strzela wykupił część wsi i stał się właścicielem całej osady. Był zaciętnym żołnierzem w szeregach wojsk Rzeczypospolitej. Zmarł w styczniu 1600 r., a w kościele w Suchej zachowała się w doskonałym stanie jego płyta nagrobna. Widnieje na niej napis S KORUNY POLSKE.

W następnych dwóch stuleciach wieś przechodziła z rąk do rąk: Skrzydłowskich (Krzydłowskich), Kochcickich, Frankenbergów, von Tenczin i von Wassek. Od I połowy XIX wieku do 1945 roku wieś należała do rodziny von Strachwitz.

Początkowo miejscowość stanowiła samodzielną parafię, jednak wraz ze zubożeniem mieszkańców i trudnościami w utrzymaniu kościoła – przyłączona została do parafii Rozmierz. Stan ten trwał do 13 czerwca 1980 r., kiedy bp Alfons Nossol ponownie utworzył tu samodzielną parafię.

Nie tylko przynależność parafialna łączyła mieszkańców obu miejscowości. Także szkoła. Zanim na początku XX wieku wybudowano szkołę w Suchej, dzieci chodziły do szkoły w Rozmierzu. Po 1945 r. Sucha znacznie zmieniła swoje oblicze. Wybudowane zostały od podstaw całe ulice: Jemielnicka, Mikolaja Kopernika, Opolska.

Dzięki znacznemu wysiłkowi samych mieszkańców wybudowana została szkoła podstawowa (na miejscu zburzonej starej), budynek Ochotniczej Straży Pożarnej z garażami oraz pomieszczeniami świetlicy, przedszkole, ośrodek zdrowia, plebania z salą katechetyczną, sklep spożywczy i przemysłowy.



## WARMĄTOWICE

Warmątowice poświadczone są w wykazie dóbr biskupa wrocławskiego w 1300 roku jako *Warmunthowitz*.

Nazwa utworzona od imienia *Warmąt*, będącego spolszczonym odpowiednikiem niemieckiego imienia męskiego *Warmund* – „mężny obrońca”.

Wieś wchodziła w skład dóbr rodzin von Wehner i Posadowskich, podobnie jak i inne miejscowości: Pluźnica Wielka, Balcerzowice, Błotnica oraz Centawa - macierzysta parafia mieszkańców wioski.

Na terenie leśnictwa Warmątowice warte odwiedzenia jest ogólnodostępne łowisko specjalne Gajdowe, o pow. ok. 5 ha lustra wody. Do dyspozycji gości pozostaje także kwatera myśliwska z usługami hotelowymi, usytuowana w pobliżu.



Podnoszenie jakości życia i rozwój miasta to priorytety naszej działalności. Podobnie jak dbałość o zapewnienie szeroko pojętego bezpieczeństwa mieszkańców. Chodzi tu zarówno o bezpieczeństwo życia codziennego, któremu sprzyja system monitoringu zainstalowany w mieście, jak i szeroko pojęte bezpieczeństwo socjalne naszych mieszkańców. Funkcjonujące u nas Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej Barka oraz uruchomienie Centrum Integracji Społecznej wraz ze spółdzielnią socjalną, przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu.

Przykładem troski o każdego mieszkańca gminy jest nowoczesny Dom Samopomocy dla dzieci niepełnosprawnych.

Sieć placówek edukacyjnych o wysokim poziomie nauczania sprzyja rozwojowi młodego pokolenia. Z myślą o młodzieży i jej perspektywach, tworzymy w naszej gminie warunki do rozwoju i samodoskonalenia, także w obszarach związanych ze sportem i kulturą

Wobec podmiotów gospodarczych władze gminy stosują różnorodne instrumenty wsparcia, których rolą jest wspomaganie przedsiębiorczości oraz zachęcanie do uruchamiania inwestycji na naszym terenie.

Do skuteczną okazją do promocji lokalnych produktów i usług są organizowane w Strzelcach Opolskich, imprezy targowe o ponadlokalnym charakterze.



otwarcie Centrum Integracji Społecznej



Dom Samopomocy



Strzelecka Wystawa Gospodarcza



Spółdzielnia Socjalna





Na stronie internetowej Gminy Strzelce Opolskie oprócz danych teleadresowych do poszczególnych referatów Urzędu Miejskiego, znajdują się szczególne informacje na temat tego, jak załatwić sprawę w urzędzie.

Atutem strony jest regularnie aktualizowany serwis informacyjny, który czyta codziennie kilkaset osób. Witryna zawiera również bogate źródło informacji na temat historii miasta oraz poszczególnych sołectw, a także umożliwia internautom wysyłanie pocztówek, pobieranie newslettera i ściąganie zdjęć.

Wychodząc naprzeciw mieszkańcom gminy, którzy nie posiadają dostępu do internetu, postanowiono zainstalować przed wejściem do urzędu informat, czyli urządzenie elektroniczne służące do całodobowego monitorowania spraw załatwianych przez petentów w strzeleckim ratuszu.

Jest to część realizowanego przez gminę projektu „eUrząd dla mieszkańca Opolszczyzny”, którego celem jest sprawna i kompleksowa obsługa administracyjna mieszkańców gminy.

Obszar całej gminy objęty jest dostępem do internetu szerokopasmowego. Każda szkoła posiada pracownie komputerowe, w mieście i sołectwach funkcjonują kluby internetowe.

Zapraszamy do odwiedzenia strony [www.strzelceopolskie.pl](http://www.strzelceopolskie.pl)



Od lat sukcesywnie rozwijamy zagraniczne kontakty, kontynuując tradycje miasta sprzed wieków.

W 1998 roku Strzelce Opolskie zostały przyjęte w poczet miast Związku Nowej Hanzy, wskrzeszonej na wzór Hanzy średniowiecznej. Partnerskie i przyjazne kontakty utrzymujemy z wieloma miastami i gminami Europy - zarówno na Wschodzie, jak i Zachodzie. I nie są to tylko kontakty formalne. Organizacje społeczne, stowarzyszenia, instytucje pozarządowe oraz młodzież strzeleckich szkół, blisko współpracując z zagranicznymi kolegami, tworzą nowe więzy dla wspólnej przyszłości.

Kontakty z zagranicznymi partnerami nie ograniczają się do wymiany oficjalnych wizyt. Rozwijane są na znacznie szerszej płaszczyźnie. Wymienić tu można choćby różnego rodzaju turnieje sportowe i projekty kulturalne: plenery, koncerty, czy wystawy prac artystów.

To także projekty edukacyjne pomagające uczniom i nauczycielom w kształtowaniu poczucia przynależności do szerszej i otwartej na świat społeczności europejskiej. Wielokrotnie projekty wymiany młodzieży wspierane były przez Unię Europejską m.in. w ramach programu Socrates Comenius.

Strzelce są miastem otwartym. W przeszłości, leżąc na pograniczu, były miejscem styku kultur różnych narodów: polskiego, niemieckiego, austriackiego i czeskiego. Kulturowanie toleran-

cji wobec odmienności kulturowej i otwarcia na świat wynika nie tylko z historycznych tradycji miasta. To nasza przyszłość w zjednoczonej Europie.

Od 1995 roku współpracujemy z niemieckim Soest. Dwa lata później, w 1997 roku, podpisaliśmy umowę partnerską z litewskimi Druskiennikami. Kolejne miasta partnerskie Strzelec Opolskich to Tyśmienica na Ukrainie (od 2002 roku) oraz Holice w Republice Czeskiej (od 2006 roku) i amerykańska Bandera (od 2006 roku).

### Nasi partnerzy



Soest



Druskienniki



Tyśmienica



Holice



Bandera



wizyta młodzieży tureckiej



podpisanie umowy z Holicami




wizyta Szwedów



Na okładce: obraz z 1857 r. - strzelecki zamek - jeszcze bez wieży

Wydawca: Gmina Strzelce Opolskie

Zdjęcia: Waldemar Burcek, Henryk Czempiel, Marek Gaworski,  
Piotr Smykała, Foto Klub „Migawka”  - Andrzej Gawroński,  
Krzysztof Stawiarski, Mariusz Szoprun, Zbigniew Zaręba,  
archiwum Urzędu Miejskiego.

Ilustracja: Jan Maniura

Redakcja i projekt: AMAT Opole

Druk: Drukarnia SADY Krapkowice

Strelcí

*Strelitz*

Maíor Strelící



*Wielkie Strzelce*

*Groß Strehlitz*

Strzelce Opolskie